

فقه مصور عبادات

آسان سازی و آموزش احکام اسلام

حج

زکات

روزه

نماز

پاکی

د. عبدالله بن سالم باهمام

ترجمه

د. محمد سرور محمد مراد سروری بلخی

سنت های فطری

سنت های فطری

۱- مسواک

مسواک

خمچه (ساقه) از درخت اراک که برای پاک کردن دندانها از مواد چسپیده به آن و یا دور کردن بقایای خوراک و زائل کردن بوی بد دهان استعمال میشود.

مسواک

و مسواک زدن در همه اوقات سنت است، به دلیل فرموده آنحضرت ﷺ "در مسواک زدن پاکی دهان و رضایت پروردگار است."^(۱)

ولی استعمال مسواک در مواضع زیر مؤکد میباشد:

۱- هنگام وضوء و نماز:

به دلیل فرموده آنحضرت ﷺ: "اگر بیم مشقت بر اتم نبود، امر میکردم تا در حین هر وضوء مسواک بزنند"^(۲).

۲- هنگام نماز:

به دلیل فرموده آنحضرت ﷺ: "اگر بیم مشقت بر اتم نبود، امر میکردم تا در حین هر نماز مسواک بزنند"^(۳).

۳- هنگام داخل شدن به منزل:

(۲) به روایت احمد.

(۳) به روایت احمد.

(۴) به اتفاق بخاری و مسلم..

مطالب

معرفی سنتهای فطری

۱- مسواک زدن

۲- مضمضه و استنشاق

۳- استنجاء

۴- کوتاه کردن بروت یا سیلها

۵- گذاشتن ریش

۶- تراشیدن موی زیر ناف

۷- ختنه مردان و زنان

۸- کوتاه کردن ناخنها

۹- کندن موی زیر بغل

۱۰- شستن مفاصل انگشتان

سنت های فطری

خصلت های که الله متعال در فطرت انسان نهاده، و بوسیله آن انسان به کمال میرسد که به بهترین صفات و زیباترین شکل خواهد بود.

از عائشه (رضی الله عنها) روایت است که رسول الله ﷺ فرمودند: "ده چیز از خصلت های فطری است: کوتاه کردن بروت یا سیل، و گذاشتن ریش، مسواک زدن، آب در بینی کشیدن، کوتاه کردن ناخنها، شستن مفاصل انگشتان، کندن موی زیر بغل، تراشیدن موی زیر ناف، استنجاء و مضمضه."^(۱)

(۱) به روایت مسلم.

”

فوائد مسواک

از فوائد مسواک زدن: در دنیا پاکی دهان است. و در آخرت سبب رضایت پروردگار، و نیز باعث تقویت دندانها میشود، و بیره ها (لثه ها) را نیز تقویت میبخشد، و صدا را صاف میکند، و انسان را نشاط می دهد.

“

۲- مضمضه و استنشاق

مضمضه

آب در دهن کردن و حرکت دادن.

استنشاق

با تنفس، آب در بینی کشیدن.

استنشاق

مضمضه

مقدم از پدرش روایت میکند که فرمود: «به عائشه رضی الله عنها گفتم: نبی اکرم صلی الله علیه و آله هنگامیکه وارد خانه میشدند، به چه کار آغاز میکردند؟ فرمود: به مسواک زدن»^(۱).

۴- هنگام بیداری از خواب:

از حذیفه رضی الله عنه روایت شده که فرمود: «نبی اکرم صلی الله علیه و آله شبانگاه که از خواب برمیخواستند دهان خود را مسواک میزدند»^(۲).

۵- هنگام قرائت قرآن:

از علی رضی الله عنه روایت شده که به مسواک زدن امر کرد و فرمود: نبی اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: «هنگامیکه بنده ای مسواک زده به نماز بایستد، فرشتگان در عقب وی می ایستند تا به قرائت او گوش دهند، و به وی نزدیک میشوند تا اینکه دهان خود را به دهانش میگذارند، و آنچه از قرآن از دهانش خارج میشود در جوف فرشتگان قرار میگیرد، پس دهانتان را برای قرآن پاک کنید»^(۳).

(۱) به روایت مسلم.
(۲) یثوص فاه: با مسواک می مالید.
(۳) به روایت بخاری.
(۴) به روایت بزار

۳- استنجاء

استنجاء

زائل کردن آثار آنچه از پیش و یا پس انسان خارج شده بوسیله آب پاک.

۶- استحداد

استحداد

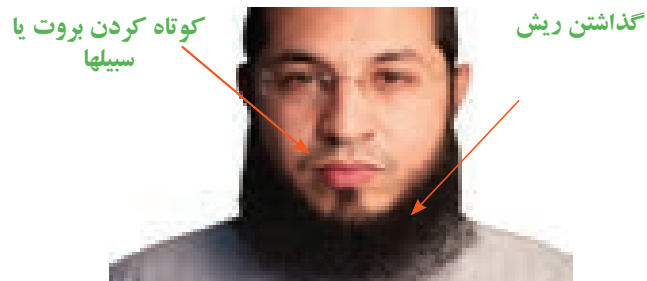
تراشیدن موی اطراف آلت تناسلی.

۴- کوتاه کردن بروت یا سیلها

مراد از آن بسیار کوتاه کردن است، زیرا که در آن زینت، پاکیزگی و مخالفت با کافران است.

۵- ریش گذاشتن

یعنی ریش را بحالش گذاشتن و کوتاه نکردنش.

”

فوائد استحداد

از نگاه علم ثابت شده که استحداد از صحت و سلامتی و قوت بدن محافظت میکند، زیرا کثرت موی درینجا سبب التهابات جلد میشود که بدن از آن متضرر میگردد.

“

۷- ختان و خفاض

ختنه کردن آلت تناسلی مرد

بریدن پوست اضافی که سر آلت تناسلی مرد را میپوشاند.

ختنه زنان

بریدن گوشت اضافی زنان که در بالای موضع ادخال آلت تناسلی مردان میباشد.

”

تراشیدن ریش

تراشیدن ریش حرام بوده، زیرا که برای گذاشتنش امر شده است، نبی اکرم ﷺ فرمودند: ” بروتها یا سیلها را کوتاه کنید،^(۱) و ریش را بگذارید،^(۲) و با مجوسیان مخالفت کنید.^(۳)“

(۱) جزوا الشوارب: سیلها را کوتاهش کنید.

(۲) أرخوا للعی: یعنی ریش را بحالش بگذارید و کوتاهش نکنید.

(۳) به روایت مسلم.

“

ختان برای مردان، و خفاض برای زنان است، به دلیل فرموده آنحضرت ﷺ برای ام عطیه: ” اندکی بیر بکلی نابودش مکن،

۱۰- شستن مفاصل انگشتان

براجم

مفاصل انگشتان پشت دست.

برخی از علما چرکهای گوش و گردن و سایر اجزای بدن را نیز به آن ملحق کرده اند

مفاصل پنجه های پشت دست

چهل روز

ناخنها، وموی زیر بغل و زیر ناف را تراشیدن، و یا کوتاه نکردن بروت یا سیبیلها بمدت بیش از چهل روز، کراهیت دارد، از انس بن مالک رضی الله عنه روایت شده که فرمود: "رسول الله ﷺ برای ما در گرفتن بروت یا سیبیلها، کوتاه کردن ناخنها، تراشیدن موی زیر ناف و زیر بغل مدتی تعیین کرده اند، اینکه نباید از چهل روز بیشتر تجاوز کند."^(۱)

(۱) به روایت ترمذی

زیرا که چهره را درخشش میدهد، و برای شوهرش لذت بخش است."^(۱)

ختنه کردن برای مردان واجب است، و برای زنان سنت میباشد.

حکمت ختنه مردان: پاکی آلت تناسلی از نجاستی است که در پوست اضافی سر آلت تناسلی موجود میباشد. اما برای زنان: درخشش چهره است.

۸- کوتاه کردن ناخنها

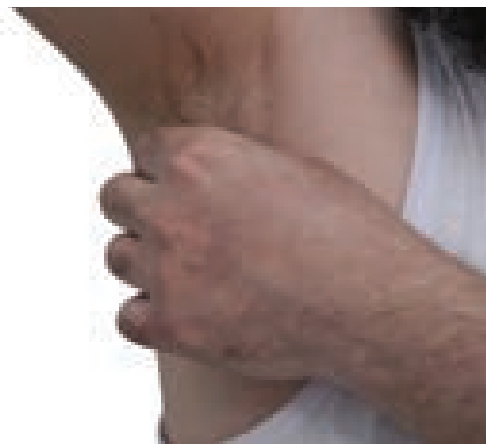
یعنی کوتاه کردن آنها که از دراز شدنش جلوگیری کند.

گرفتن ناخنها

۹- کندن موی زیر بغل

زائل کردن موی زیر بغل، بمنظور نظافت و پاکیزگی، و از میان بردن بد بوئی که با موجودیت موی پدید میآید.

کندن موی زیر بغل

(۱) به روایت حاکم